

Anti Pest Protocol

Versie oktober 2020

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Wat is pesten?	4
2. Signalen	5
3. Preventief werken	6
4. Aanpak pesten	8
5. Klachtenprocedure	10
6. Bijlage	11
6.1 Stappenplan voor ouders	12
6.2 Stappenplan voor collega's	14
6.3 Checklist doorvragen	15
6.4 Registratieformulier	16
6.5 Huisregels en overblijfregels Eben-Haezerschool	20

Inleiding

Waarom een pestprotocol?

Op onze school willen we een veilige sfeer bieden voor elke leerling. Helaas komt echter op elke school pesten voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Pesten vormt een gevaar voor de ontwikkeling van onze leerlingen. Door het hanteren van een pestprotocol willen we hen ondersteuning bieden om zodoende hun sociaal-emotionele ontwikkeling te stimuleren, te bevorderen en bij te sturen. Het is tevens een middel om eenduidigheid te brengen in de aanpak van pestproblemen binnen het geheel van de school.

Aandachtspunten bij dit pestprotocol

Om dit pestprotocol op school te kunnen hanteren, is een aantal voorwaarden van belang:

1. Pesten wordt als ongewenst gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/ verzorgers (hierna genoemd: ouders).
2. De school probeert pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
3. Als pesten optreedt, signaleren leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dit en nemen zij duidelijk stelling in: Pesten doen we niet op onze school.
4. Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak: het pestprotocol.
5. Bij ons op school zijn er interne vertrouwenspersonen voor zowel de onderbouw als de bovenbouw. Hiermee bieden we de leerlingen laagdrempelig een mogelijkheid om zorgen of wensen te uiten bij iemand die daarvoor aangesteld is. Daarnaast hebben we een externe vertrouwenspersoon. Meer informatie over de vertrouwenspersonen en hun taken kunt u vinden in de schoolgids.

1. Wat is pesten?

Kenmerken van pesten

Pesten is het langdurig uitoefenen van geestelijk en/of lichamelijk geweld, door één persoon of groep tegen (meestal) een eenling, die als gevolg van de situatie niet meer in staat is zichzelf te verdedigen. Een betrekkelijk machteloos persoon wordt aangevallen, vernederd of buitengesloten door één of meerdere individuen.

Pesten heeft drie kenmerken:

- is intentioneel;
- vindt herhaaldelijk plaats of met grote impact;
- er is een machtsverschil tussen dader en slachtoffer.

Welke vormen van pesten zijn er?

Pesten vindt in diverse vormen plaats. Non-verbaal (buitensluiten, negeren), verbaal (schelden, belachelijk maken, discrimineren, roddelen), fysiek (slaan, schoppen), digitaal (stalken, bedreigen, afbeeldingen sturen) en het is ook mogelijk dat verschillende combi's hiervan aanwezig zijn.

Waarom pest een pester?

Vaak om de eigen onzekerheid te overschreeuwen, zich groot te maken om een ander te kunnen kleineren. Soms om een vorm van aandacht te zoeken, soms om frustratie af te reageren of jaloezie te verbloemen. Tot slot kan er een beperking of stoornis onderliggend zijn.

Wie wordt er gepest?

Op deze vraag bestaat een veelzijdig antwoord. Een verlegen, onhandig of onzeker kind. Een kind dat snel op de kast te jagen is of niet zichzelf is. Een kind dat een 'loner' is of eerder werd gepest. Een kind met een beperking. Nogmaals: het is nooit te rechtvaardigen dat een kind gepest wordt, welke eventuele verklaring er ook voor is.

2. Signalen

Ondanks bovengenoemde preventieve maatregelen en activiteiten kan het gebeuren dat kinderen ruzie met elkaar hebben of elkaar pesten. Het is van belang dat de leerkracht de signalen vroegtijdig onderkent.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- briefjes doorgeven
- beledigen
- opmerkingen maken over kleding
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid: je kunt het zo gek niet bedenken of volwassenen en dus ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

De leerkracht kan concrete aanwijzingen krijgen van leerlingen, collega's of ouders. Maar het kan ook zijn dat de leerkracht een vermoeden heeft over 'onderhuids' pestgedrag in de klas, dat niet rechtstreeks bevestigd wordt. In dit geval stelt de leerkracht een algemeen probleem in de klas aan de orde, zoals 'oorlog en vrede' of 'mensenrechten'. De leerkracht probeert op die manier door te vragen naar eventuele pestproblemen in de klas. Indien nodig, kan de leerkracht hierbij hulp vragen aan collega's of de intern begeleider.

Wanneer ouders signalen van pesten opvangen stelt school het zeer op prijs als hierover zo snel mogelijk contact wordt opgenomen met de groepsleerkracht. In deze tijd van digitalisering en social media zijn wij ons bewust dat we ouders nodig hebben bij de aanpak van pesten, wij nemen niet alles waar in de tijd dat de leerlingen op school zijn en kunnen ook moeilijk invloed uitoefenen op zaken die na schooltijd spelen.

3. Preventief werken

Boven alle regels en maatregelen is van belang dat we dagelijks met onze kinderen nadenken over hoe God wil dat we met onze naaste omgaan. De gelijkenis van de barmhartige Samaritaan (Luc. 10: 25 t/m 37) stelt ons voor de vraag Wie is mijn naaste? Bij het nadenken over ons gedrag richten we ons allereerst op de eisen die God ons stelt, samengevat in de Tien Geboden, en de lessen die de Bijbel ons leert als het gaat om het liefhebben van de naaste, niet oordelen e.d. Denk hierbij ook aan de Bergrede.

Preventie bestaat niet slechts uit het houden van een enkel pestproject. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat het ook preventief werkt. Op onze school willen we daar op de volgende manieren concreet gestalte aan geven:

- In elke klas heeft het bieden van een goede sfeer de aandacht. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Alle leerlingen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de goede sfeer in de groep.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden, is het afspreken van regels voor leerlingen. Binnen het vak sociaal-emotionele vorming wordt daarom aan het begin van het nieuwe schooljaar aandacht gegeven aan het onderwerp pesten. Aan het begin van een nieuw schooljaar is nadrukkelijk aandacht voor de groepsvorming, waarbij elk kind probeert zich een veilige plek te veroveren. Met de leerlingen wordt een aantal richtlijnen besproken die zijn opgenomen in bijlage 1. In deze bijlage is tevens extra informatie opgenomen over aandacht voor de groepsvorming. In deze periode worden klassenbouwers en energizers ingezet in de klas.
- In de schoolgids is een aantal regels opgenomen over het omgaan met jezelf, de ander en de omgeving. Deze regels worden aan het begin van elk schooljaar expliciet doorgenomen met de kinderen. Daarnaast maakt elke groep zijn eigen klassenregels, waar mogelijk in overleg met de klas. Deze regels zijn zichtbaar in de klas aanwezig. Het gedrag van de kinderen wordt gespiegeld aan de regels.
- Op onze school maken we gebruik van 10 samengevatte schoolregels. Deze regels worden met enige regelmaat onder de aandacht gebracht bij de kinderen. De regelcommissie organiseert hiervoor bijeenkomsten. De kinderen ontvangen een consequentie wanneer een regel overschreden wordt en worden beloont met een topperkaartje wanneer het goed gaat.
- Het samenwerken tussen leerlingen krijgt extra aandacht. Het onderwijs op school is volop in ontwikkeling, dat betekent dat er ook lessen gegeven worden waarbij de leerlingen gezamenlijk opdrachten moeten uitvoeren, zodat ook hierin sociale vaardigheden ontwikkeld kunnen worden. - Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Leerkrachten horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen. (zie hiervoor protocol veiligheid)
- Wij brengen de sociale ontwikkeling en onderlinge relaties van de leerlingen in kaart met behulp van ZIEN! In groep 3-8 wordt de leerkrachtvragenlijst afgenomen en in de bovenbouw ook de leerlingvragenlijst. In de laatstgenoemde lijst worden specifieke vragen m.b.t. pestgedrag gevraagd. Daarnaast wordt er een sociomatrix en facultatief een sociogram gebruikt. Op basis hiervan wordt er in de groep ook gewerkt aan een sova-groepsplan, waarin de leerkracht duidelijk werkt aan de ontwikkel punten van de groep.
- Tweewekelijks wordt in de groepen het vak sociaal-emotionele vorming gegeven. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de methode 'Kinderen en hun sociale talenten.' De sova lessen vinden plaats overeenkomstig een door de leerkracht opgesteld groepsplan, dat geënt is op diverse observatiemiddelen(zie boven).
- Bij ons op school wordt gebruik gemaakt van de mediawijsheid methode 'Stapp'. Deze methode maakt gebruik van een attitude-model. De leerkrachten verwijzen vanuit dit model naar onze schoolregels.

- Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. We leren de kinderen eerst 'stop, hou op!' zeggen. Als een leerling niet luistert ga je naar de juf op pleinwacht. Dan is er geen sprake van klikken. Bij klikken is je doel: De ander krijgt straf. Bij hulp vragen is je doel: Ik kom er zelf niet uit, wie kan mij helpen dit op te lossen. Ook het aanklaarten van een pestprobleem van een ander wordt niet gezien als klikken, maar als de plicht van medeleerlingen, ook hierbij geldt: eerst de leerling aanspreken, vervolgens naar de volwassene.
- Samenwerken met ouders vormt een belangrijk aandachtspunt van de school. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te komen lossen. Bij problemen zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid (moeten) nemen en overleg voeren met de ouders van zowel de pester als de gepeste. De inbreng van de ouders bestaat vooral uit het meedenken over de veiligheid en het gedrag van hun kind, het aanreiken van informatie en het geven van suggesties voor de aanpak op de school. Daarnaast denkt school mee over een passende aanpak voor situaties buiten school. Indien er sprake is van pesten zullen ook de overige ouders van de groep hierover worden geïnformeerd.

Schoolregels: zie ook schoolgids 3.4

1. Ik laat zien en horen dat ik beleefd ben tegen alle volwassenen, zowel binnen als buiten de klas.
2. Ik ga in de pauze zo snel mogelijk rustig naar buiten. Ben ik buiten, dan blijf ik buiten.
3. Ik ben zuinig op alle spullen van school, van mijn medeleerlingen en van mezelf.
4. Ik gehoorzaam de overblijf moeder en invalleerkracht, net zo goed als ik luister naar mijn eigen meester of juf.
5. Ik loop met mijn fiets aan de hand op het plein. Als ik mijn fiets heb weggezet dan ga ik direct naar het plein.
6. Ik ga naar de pleinwacht als ik een probleem heb. Kleine problemen lossen wij onderling op.
7. Ik zeg leuke dingen over en tegen een ander
8. Ik zorg ervoor dat een ander geen pijn heeft.

Pleinwacht

Op het schoolplein komt pestgedrag regelmatig voor. Een veilig klimaat in de klas staat onder druk, wanneer op het schoolplein vervelende dingen tussen kinderen gebeuren.

Tijdens de pauzes is er toezicht van een leerkracht per plein, denkend aan het onder- en bovenbouw. Na het middageten wordt er een periode toezicht gehouden door een ouder. Bij ons op school zijn de taken van de pleinwacht helder. De pleinwacht kan het spelen van de kinderen begeleiden. Hiermee kunnen conflicten voorkomen worden of in de kiem worden gesmoord.

Tijdens de pauze is de school verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid.

Ongevallen (met letsel of schade) worden direct gemeld aan de directeur. Het bevoegd gezag neemt, waar van toepassing, de verantwoordelijkheid op zich.

Mochten er zich klachten voor doen ten aanzien van een medewerker /overblijffouder van de school, dan dient er gehandeld te worden in overeenstemming met de grondslag van de school. Wij vinden in de Bijbel richtlijnen voor het omgaan met problemen (Mattheus 18).

In de schoolgids staan de gedragsregels omschreven. Deze regels zijn bekend bij de kinderen en hier mag u dan ook naar verwijzen.

Mochten op het plein zich bepaalde ernstige conflicten / situaties voordoen, dan dient u direct de leerkracht die pleinwacht loopt en/of de eigen groepsleerkracht inlichten over het gebeurde.

Voor de een verdere uitwerking van de taken van de leerkracht, overblijffouder en directie verwijzen we naar het document overblijf- en huisregels Eben-Haëzerschool. Deze is opgenomen in de bijlagen.

4. Aanpak bij pesten

Het is belangrijk dat bij (twijfel van) pestsituaties de AntiPestCoordinator direct wordt ingeschakeld (door de leerkracht in de meeste gevallen). In dit geval is de antipestcoördinator curatief aan het werk en wordt het antipestprotocol (een gedragsovereenkomst in de vorm van een aantal uit te voeren stappen) doorlopen.

Binnen het doorlopen van de gedragsovereenkomst is aandacht voor meerdere partijen. Zoals eerder genoemd is pesten een groepsproces. Het is belangrijk dat bij pesten niet alleen de gepeste assertiever moet worden gemaakt en dat de pester straf krijgt. Van alle betrokken partijen wordt gevraagd om actief pesten te stoppen, ook aan de leerlingen die stilzwijgend toekijken: de middengroep.

Op onze school kunnen wij besluiten om een steungroep in te zetten. De steungroep-aanpak is een oplossingsgerichte methode. De aanpak vertrouwt op de kwaliteit van kinderen om tot goede oplossingen te komen en deze uit te voeren.

De steungroep-aanpak

1. Gesprek met de gepeste

- a. Vragen hoe het met de leerling gaat;
- b. Vragen naar de wens om verandering ('wil je graag dat je situatie verbetert?')
- c. Positief en betrokken zijn ('ik vind het belangrijk dat je je fijn voelt op school')
- d. Uitleg geven over de steungroep aanpak ('ik ga met enkele leerlingen uit je klas praten, met hen ga ik overleggen over hoe we jouw situatie en die van de klas kunnen verbeteren; er zijn kinderen bij de steungroep die jij aardig vindt maar ook kinderen die niet aardig tegen jou deden, jij hoeft niets te doen – ik regel het voor jou, ik ga niets doen waardoor de pesters nog bozer op je gaan worden')
- e. Leerlingen kiezen voor de steungroep ('wie uit de klas is jouw vriend? wie heeft jou weleens geholpen? wie doen er vervelend tegen jou? welke kinderen doen er nog meer mee? welke kinderen doen niet mee/ houden zich erbuiten?')
- f. Vertrouwelijkheid bespreken ('wat mag ik absoluut niet met de steungroep bespreken?')
- g. Afspraak maken over vervolg ('ik spreek jou over 8 tot 14 dagen opnieuw, wij spreken af dat jij bekijkt of de pestsituatie verandert')

2. Een steungroep wordt geformeerd met daarin minimaal zes kinderen (een pester, een meeloper, drie omstanders, een vriend(in)). De steungroep gaat onder leiding van de leerkracht in gesprek, zonder dat de gepeste hierbij is. Wel is voorafgaand aan het formeren van de steungroep aan de gepeste gevraagd of hij/ zij het goed vindt dat een steungroep gemaakt wordt.

3. In het eerste steungroepgesprek door de leerkracht het probleem uitgelegd ('Met jullie klasgenootje ... gaat het niet zo goed, of: ... vindt het niet meer leuk op school'). Er wordt meedenken van de leerlingen gevraagd ('ik wil de situatie graag verbeteren, ik ben geschrokken dat iemand het op school niet leuk vindt, ik heb jullie nodig..., wil je helpen? ik heb jullie uitgenodigd om te vragen wat wij met zijn allen zouden kunnen doen dat ... zich weer veilig voelt op school'), daarmee wordt de verantwoordelijkheid gedeeld. De leerkracht vraagt naar voorstellen/ oplossingen: elk kind moet aangeven wat hij/zij gaat bijdragen.

- a. Het gesprek vindt plaats onder schooltijd en duurt ong. 30 minuten;
- b. De steungroep steunt de leerkracht met het doel de pestsituatie te stoppen, de steungroep steunt niet zozeer de gepeste leerling;
- c. De leerkracht stelt zich in het gesprek sturend, waarderend, onbevooroordeeld op en leidt het gesprek steeds weer naar de toekomst ('hoe kunnen we de situatie verbeteren?');
- d. De leerkracht noemt niet precies wat er gebeurd is in de pestsituatie, er worden ook geen details verteld waarover er met de gepeste gepraat is.

4. Vervolgens gaat de steungroep uit elkaar met de afspraak dat ieder kind zijn oplossing/ voorstel uitvoert ('ik wil jullie bedanken voor jullie hulp, jullie hebben zoveel ideeën verzameld en ik weet zeker dat het voor ... zo weer mogelijk wordt zich fijn te voelen op school'). Na vier weken worden individuele gesprekken gevoerd met de gepeste en de steungroepleden ('Ik wil jullie over 1 tot 2

weken nog eens spreken om te horen hoe het is gegaan en of het jullie gelukt is je bijdrage te leveren; ik spreek jullie dan één voor één.').

5. Vervolggesprekken met de leerlingen individueel (met de gepeste: 'hoe ging het de laatste weken/ wat ging er anders of beter/ is er nog iets wat ik voor je kan doen?'; met de steungroep: 'wij hadden afgesproken dat ik iedereen nog eens vraag hoe het nu gaat met ..., ik ben benieuwd wat jij hebt bijgedragen. Of jij vindt dat de situatie verbeterd is? Hoe vond jij de steungroep?' a. Is er effect? Mooi! b. Geen effect? Dan volgt opnieuw een steungroepgesprek (zonder de gepeste, zie stap 3) en loopt de cirkel opnieuw.

Vijfsporenaanpak: stappen in het pestprotocol

Op de Eben-Haëzerschool Teuge hanteren wij de vijf-sporen-aanpak, een aanpak die pesterijen aanpakt in vijf sporen. Dit betekent concreet dat als zich een pestsituatie zich voordoet, het pestprotocol wordt opgestart.

1) Hulp voor de gepeste;

Gesprek met betrokken leerlingen o.l.v. de groepsleerkracht; met name met de pester(s) en slachtoffer(s). Het gesprek met de pester(s) heeft een waarschuwende functie. De afspraken over gewenste gedragsverbetering binnen gestelde termijn, worden schriftelijk vastgelegd (dossier). Ouders van beide partijen worden geïnformeerd. APC wordt geïnformeerd door de groepsleerkracht. Indien nodig ontwerpt de APC een samenhangende aanpak. (Bijvoorbeeld: Herstelrecht, Steungroep; SOVA opdrachten voor gepeste en pester +meelopers)

2) Correctie en hulp voor de pester (en de meeloper(s));

De naleving van de gemaakte afspraken worden gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen een termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd in een dossier. APC checkt de stand van zaken bij ouders van het gepeste kind en de groepsleerkracht.

3) Aandacht voor de sfeer in de groep waarin gepest wordt; mobiliseren van de middengroep tussen pester en gepeste;

Als het pestgedrag niet stopt, volgt een tweede gesprek met de pester(s)+ meelopers en hun ouders onder leiding van de directeur. Pesters en meelopers krijgen opnieuw 4 weken om hun gedrag aan te passen, tevens kan begeleiding van de intern begeleider ingezet worden om wel tot een gedragsverandering te komen. Daarnaast worden er (pedagogische) strafmaatregelen genomen tegen de pester(s) en meelopers (dossier). De APC coördineert de samenhangende aanpak.

4) De ouders van de gepeste en de pesters en meelopers betrekken bij de aanpak;

De naleving van de gemaakte afspraken wordt gecontroleerd en bijgehouden door de groepsleerkracht binnen de termijn van 4 weken, pestincidenten worden vastgelegd (dossier). APC checkt de stand van zaken bij de groepsleerkracht en de ouders van het gepeste kind.

5) Ondersteuning voor personeel om adequaat het pesten aan te pakken. Verantwoordelijke volwassenen rondom de kinderen (leerkrachten, directie, schoolpleinwacht, ouders) moeten hun verantwoordelijkheid nemen om pestgedrag in te dammen;

Als het pestgedrag na bovenstaande maatregelen niet stopt, wordt een interne schorsing aan de pesters (en meelopers) opgelegd door de schoolleiding, tevens wordt verplichte begeleiding/hulpverlening ingezet om wel tot een gedragsverandering te komen. De afspraken worden vastgelegd in het dossier. De APC wordt geïnformeerd door de directie en coördineert een samenhangende aanpak.

Indien het pestgedrag aanhoudt na bovenstaande maatregelen, kan de school overgaan tot een definitieve verwijdering, op basis van het dossier, van de pester(s) + meelopers, hierbij volgt de directie het 'Protocol Schorsing en Verwijdering'. De APC wordt geïnformeerd door de directie.

5. Klachtenprocedure

Wanneer een ouder het niet eens is met hoe de school het pesten tegengaat, heeft de ouder de mogelijkheid zijn onvrede te uiten middels het volgen van de klachtenprocedure. De klachtenprocedure kan ingang gezet worden nadat een gesprek met school niet tot het gewenste resultaat geleidt heeft.

De klachtenprocedure is als volgt.

1. De externe vertrouwenspersoon van de schoolvereniging benaderen.
Dhr. L. van Dijke
055-5223746

Mw. M.J. Houtman-Heijboer
055-5216698
2. Klachtencommissie voor het Reformatorisch Onderwijs
Dhr. Mr. J.S. Beukens
Fahrenheitstraat 11
3817 WB Amersfoort
3. De vertrouwensinspecteur: 0900-1113111
Dit nummer is bedoeld voor klachten m.b.t. seksueel misbruik of ernstig psychisch – dan wel fysiek geweld en ook inzake discriminerende en extremistische gebeurtenissen.

De vertrouwenspersoon, de directeur, het bevoegd gezag en de klachtencommissie doen hun werk binnen de kaders van een klachtenregeling. Deze regeling kunt op de onze website vinden.

6. Bijlagen

1. Stappenplan voor ouders
2. Stappenplan collega's
3. Registratieformulier
4. Huisregels en overblijfgeregels Eben-Haezerschool

6.1 Stappenplan voor ouders

Stappenplan voor ouders bij signalen van pesten

WELKE SIGNALEN KUNNEN EROP WIJZEN DAT UW KIND WORDT GEPEST?
- Slecht slapen - Slecht/minder goed eten - Geen zin in school - Spullen kwijt/weg - Gedragsverandering
WAT KUNT U DAN DOEN:

Richting school:

- Meld het al bij de eerste signalen bij de leerkracht en vraag wat deze daarmee gaat doen.
- Start de leerkracht met de aanpak van het Anti-pestprotocol? Zo niet, meld het bij de Anti-Pestcoördinator.
Onderbouw: Marga Polinder
mpolinder@ebenhaezerschool.eu
Bovenbouw: Berdine van der Vrugt
bjvandervrugt@ebenhaezerschool.eu
Het Anti-pestprotocol is te vinden op de website van onze school.
- Controleer in de weken daarna of de afspraken uit dit protocol worden nagekomen en kom er anders bij de leerkracht of Anti-Pestcoördinator op terug.

Richting uw kind:

- Probeer in gesprek met uw kind de situatie in kaart te krijgen. Geef daarbij het signaal af: Dit moet je niet zelf oplossen, we gaan om hulp vragen.
- Versterk uw kind:
 - o Geef het complimenten, beloon
 - o Lees met uw kind (prenten)boeken over pesten en bespreek ze
 - o Zoek manieren om uw kinds eigenwaarde te versterken, bijv. een hobby/sport/muziek

6.2 Stappenplan voor collega's

De -weg

Stappenplan voor leerkrachten vanuit het anti-pestprotocol

Een leerling of ouder meldt het pesten bij de leerkracht.

- 1**
 - Meldt het incident bij de APC en bespreek wat je weet en nog wilt weten;
 - Je voert verhelderingsgesprekken met de gepeste, ouders van de gepeste, de pester(s), de meeloper(s) en maakt afspraken
- 2**
 - Je begeleidt de steungroep bij het oefenen en komt er regelmatig één op één bij ze op terug ;
 - Je documenteert gedurende deze 4 weken en houdt de APC op de hoogte;
 - Met de groep als geheel werk je aan groepsvorming en sociaal gedrag aan de hand van werkvormen die de antipestcoördinator je kan aanreiken
- 3**
 - Vervolggesprek met gepeste kind en ouders. Als de situatie verbeterd is: stop bij deze stap. Geef ruimte aan gepeste en ouders om met nieuwe signalen te komen. Blijf zelf alert op signalen. Rapporteer naar de antipestcoördinator.
 - Als de situatie niet voldoende verbeterd is: vervolggesprek met ieder kind uit de steungroep. Rapporteer naar antipestcoördinator.
 - Daarna in overleg met antipestcoördinator een gesprek met pesters en meelopers o.l.v. directeur. In dit gesprek worden (pedagogische) strafmaatregelen genomen.
- 4**
 - Controleer gedurende 4 weken de naleving van de gemaakte afspraken en documenteer. Overleg met de antipestcoördinator of vervolgstappen nodig zijn.
 - Als het pestgedrag niet stopt, wordt er door de directie verplichte begeleiding/hulpverlening ingezet om wel tot gedragsverandering te komen. Indien het pestgedrag ook dan niet stopt, kan door de directie worden overgegaan tot schorsing van de pesters en meelopers.

6.3 Checklist doorvragen

Deze bijlage wil aanknopingspunten geven om informatie te verzamelen over pestsituaties op school. De vragenlijst is niet onuitputtelijk en kan naar eigen inzicht aangevuld worden. Eveneens worden luistervaardigheden als reflecteren, ordenen en interpreteren aan de luisteraar zelf overgelaten. Deze vragenlijst kan als middel gebruikt worden om de kern van een gesprek helder te krijgen en niet te blijven 'hangen' in het ontladen van emoties aan beide kanten.

Kern: Wat/Wie/Waar/Wanneer

Wat is er precies gebeurd?

Wat was volgens de leerling/ouder de aanleiding voor het gebeurde?

Wat ging er aan vooraf?

Wat heeft de leerling na afloop gedaan?

Wie waren er bij betrokken?

Wie deden mee met pesten?

Wie werden gepest?

Wie stonden erbij?

Waar heeft het zich afgespeeld?

Wanneer deed het zich voor?

Zijn dergelijke gebeurtenissen eerder voorgekomen?

Zo ja, vanaf wanneer?

Wat is er al aan gedaan?

NB. Maak na het gesprek een notitie en stop deze in de klassenmap!

Tip: maak een kopie en leg deze bij de telefoon.

Wat / Wie / Waar / Wanneer

Wat is er precies gebeurd?

Wat was volgens de leerling/ouder de aanleiding voor het gebeurde?

Wat ging er aan vooraf?

Wat heeft de leerling na afloop gedaan?

Wie waren er bij betrokken?

Wie deden mee met pesten?

Wie werden gepest?

Wie stonden erbij?

6.4 Registratieformulier

Registratieformulier APC

Binnengekomen bij APC op (datum)	
Gemeld door (ouder, kind, leerkracht,)	

Gegevens gepeste leerling:

Naam	
Voornaam	
Geslacht	
Geboortedatum/geboorteplaats/geboorteland	
Groep	
Naam groepsleerkracht	
Adres leerling	
Postcode/woonplaats leerling	
Telefoon (bereikbaarheid ouders leerling) @ (bereikbaarheid ouders leerling)	

Precieze omschrijving pestgedrag (wat/hoe, waar, wanneer, hoe lang al)

Gegevens pester(s)/meelopers

Naam	
Groep	
Rol	pester/meeloper

Naam	
Groep	
Rol	pester/meeloper

Naam	
Groep	
Rol	pester/meeloper

Omschrijving gevolgen van pesten voor gepeste leerling**Beschrijving eerder ondernomen acties met het resultaat:**

Wensen ouder van gepeste leerling

Wat heeft uw kind nodig?

Wat wilt u dat er gebeurt op school?

Wat verwacht u van docenten/directie?

Wat moeten de pesters/meelopers doen/laten?

Wat kunnen de klasgenoten (omstanders) doen?

Toezeggingen ouder van gepeste leerling

Wat kan uw kind zelf doen?

Wat doet u als ouder(s)?

Wensen/toezeggingen ouder van gepeste leerling

Andere wensen van de ouder van gepeste leerling

☐ begeleiding gepest kind door interne begeleider/gedragsspecialist/schoolmaatschappelijk werk

☐ begeleiding pester/meeloper naar externe begeleidingsexperts via Zorgteam

☐ bemiddeling door de school tussen ouders gepeste leerling en ouders pesters

☐ hoor en wederhoor door de directie van pesters/meelopers* gevolgd door maatregelen

☐ klacht indienen bij bestuur omdat de school (leerkracht/directie) onvoldoende doet tegen pesten*

☐ formele mediation tussen school-ouders omdat de school onvoldoende doet tegen pesten*

☐ klacht indienen bij klachtencommissie omdat de school onvoldoende doet tegen pesten*

☐ aangifte doen van strafbaar pestgedrag bij pesters/meelopers ouder dan 12 jaar *

*Begeleiding door de vertrouwenspersoon hierbij: ja/nee

☐ anders.....

Andere wensen van de ouder van het gepeste kind
--

Samenhangende aanpak gecoördineerd door APC		
Actie	Van	Doel

Check door APC van ondernomen acties

Datum	Actie/wat + hoe	Actor/wie	Resultaat	Ouders gepeste leerling hierover gesproken + datum

HUISREGELS EN OVERBLIJFREGELS

**LOCATIE TEUGE
SCHOOLJAAR 2016-2017**

Inleiding

Geachte ouders,

Graag willen wij u informatie geven over het overblijven en pleinwacht lopen. Wij raden u aan deze informatie te bewaren, zodat u het nog eens kunt raadplegen. Alle vorige informatie komt hiermee te vervallen. Tussentijdse mededelingen komen via de nieuwsbrief of in een mail van de overblijfcommissie. Verder kunt u met vragen terecht bij de overblijfcommissie.

De overblijfcommissie bestaat uit:

Locatie Teuge

Mevr. C. Boogaard-Bij de Vaate

tel: 055-3550954

Mevr. B.J. Steijsiger-Groothedde

tel: 0571-273115

De school is verzekerd voor wettelijke aansprakelijkheid.

Ongevallen (met letsel of schade) worden direct gemeld aan de directeur. Het bevoegd gezag neemt, waar van toepassing, de verantwoordelijkheid op zich.

Mochten er zich klachten voor doen ten aanzien van een medewerker /overblijfouder van de school, dan dient er gehandeld te worden in overeenstemming met de grondslag van de school. Wij vinden in de Bijbel richtlijnen voor het omgaan met problemen (Mattheus 18).

In de schoolgids staan de gedragsregels omschreven. Deze regels zijn bekend bij de kinderen en hier mag u dan ook naar verwijzen.

Mochten op het plein zich bepaalde ernstige conflicten / situaties voordoen, dan dient u direct de leerkracht die pleinwacht loopt en/of de eigen groepsleerkracht inlichten over het gebeurde.

Taken en bevoegdheden van de overblijfkraft:

Het toezicht houden op de groep leerlingen tijdens het overblijven. Van de overblijfkraft wordt verwacht 5 minuten voor aanvang van het eten bij de sluiting van de morgen en het bidden aanwezig te zijn.

1. Het begeleiden van leerlingen tijdens het overblijven.
2. Zorgen voor een prettige en rustige sfeer in de klas.
3. De leerkracht en/of de overblijfcommissie tijdig informeren bij ongewenst gedrag van leerlingen, banaliteit, onenigheden of conflicten.
4. Aan het eind van de maaltijd wordt door de overblijfkraft voorgelezen uit de Bijbel of een kinderbijbel en hij/zij spreekt daarna hardop een formuliergebed uit.
5. De overblijfkraft zorgt dat het klaslokaal na het eten netjes wordt achtergelaten.
6. Regelmatig overleg voeren met de overblijfcoördinator/commissie.
7. Tijdens de middagpauze toezicht houden op het plein.
8. Om 13.00 uur vindt er eventueel overdracht aan de leerkracht van de overblijfgroep plaats.

9. Bij ziekte of verhindering van de overblijfskracht dient hij/zij in eerste instantie zelf voor vervanging te zorgen. Hierbij wordt eerst gekeken of er onderling geruild kan worden met een andere overblijfskracht, lukt dit niet, dan kan men een reservekracht vragen.
10. De taak van overblijfskracht is men in principe voor een heel schooljaar aangegaan. Tenminste een maand van tevoren moet de overblijfskracht aan de overblijfscommissie te kennen geven dat hij/zij wil stoppen.
11. Bij zwangerschap van de overblijfsmoeder dit graag aan de overblijfscommissie doorgeven wanneer u niet meer ingeroosterd kunt worden en daarna afspreken wanneer u weer kunt starten met overblijven.
12. Streven naar constructief samenwerken op basis van gelijkheid binnen een team van overblijfskrachten.
13. Het wordt erg gewaardeerd als de overblijfskracht zich opgeven voor een cursus indien dit aangegeven wordt door bevoegd gezag en/of overblijfscommissie. De school is verplicht om te zorgen voor een flink percentage geschoolde overblijfskrachten.

Huisregels bij het overblijven op school:

1. Overblijftijden:

De overblijftijden zijn voor alle groepen van 12.00 – 13.00 uur en wordt als volgt onderverdeeld:

- 11.55 uur: overblijfskracht is aanwezig bij de afsluiting van de morgen en het bidden voor het eten
- 12.00-12.15 uur samen eten in het lokaal
- 12.15-13.00 uur buiten spelen (bij regen binnen)

Om 13.00 uur worden de kleutergroepen door hun eigen leerkracht binnen geroepen middels klappen, de overige leerlingen gaan na de bel zelfstandig naar het eigen lokaal, waarna de leerkrachten de verantwoordelijkheid overnemen.

2. Huisregels tijdens het eten:

De leerkracht eindigt de morgen en vraagt een zegen over de maaltijd. De overblijfskracht is hierbij aanwezig.

De leerlingen mogen na het gebed beginnen met het eten.

Etenswaarden worden alleen aan tafel gegeten. U kunt, in overleg met de leerkracht, tijdens de maaltijd voorlezen uit het voorleesboek dat in de klas gebruikt wordt.

Als de leerlingen klaar zijn, ruimen ze zelf hun tafeltje leeg.

De eigen regels van de klas vindt u op de blauwe kaart die de leerkracht u laat lezen.

De overblijfskracht zal de maaltijd besluiten door een gedeelte uit de Bijbel (evt. volgens het rooster) te lezen en hardop voor te gaan in dankgebed (formuliergebed).

3. Huisregels na het eten:

Normaal gaan de leerlingen buiten spelen. Zij zitten immers al de hele dag binnen. (De leerkracht zal voor het eten melden als er iemand is die binnen moet/mag blijven)

Bij regenachtig weer blijven de leerlingen binnen en zal de leerkracht de verantwoording overnemen.

4. Toezicht:

In de klas is bij iedere groep een overblijfkracht of leerkracht aanwezig.

Als de leerlingen buiten spelen is hierbij in ieder geval een directielid, een leerkracht of een overblijfkracht aanwezig.

De overblijfkrachten dragen zorg voor het netjes achterlaten van het lokaal.

5. Contact overblijfkracht-leerkracht:

Eventuele belangrijke zaken geeft de leerkracht aan het einde van het ochtendprogramma door aan de overblijfkracht.

In geval van ziekte e.d. van een kind neemt de overblijfouder direct contact op met de betreffende leerkracht en indien die niet te bereiken is met de directie.

Om 13.00 uur of tijdens het pleinwacht lopen is er contact tussen leerkracht en overblijfkracht over het verloop van het overblijven in de klas.

6. Opmerkingen:

Verlies, beschadiging of vermissing van het door een kind meegebracht speelgoed is voor eigen risico. Het meebrengen van speelgoed wordt afgeraden (uitzondering de speelgoeddag van de kleuters).

Aan het begin van een nieuw schooljaar worden alle (overblijf)ouders d.m.v. het boekje "Huisregels en Overblijfregels van de Eben-Haezerschool" op de hoogte gesteld van de gang van zaken bij het overblijven.

Wijzigingen die gedurende het schooljaar worden aangebracht worden medegedeeld in de nieuwsbrief.

7. Gebruik overblijfkaart:

In elke klas ligt een blauwe overblijfkaart met informatie over het overblijven in die klas:

Overblijven doen we

ZO:

Kinderen in onze klas mogen onder het eten wel / niet naar de wc

Tijdens het eten is iedereen stil / mogen de kinderen praten /
luisteren we naar een bandje of voorleesboek

Kinderen die het eten niet op hebben eten verder als de andere
kinderen naar buiten gaan

Tijdens het Bijbellezen mogen de kinderen wel / niet verder eten

De klassendienst weet welke werkjes er moeten gebeuren en
moet om half 1 buiten zijn

Er is iets bijzonders aan de hand met.....

Goed om te weten:

Onze BHV'ers zijn: meester Bakker, juf Frens, meester Kortleven,
en dhr. de Vree
juf Ebbers heeft een EHBO diploma.

Regels bij het pleinwacht lopen

Op het plein lopen ouders en leerkrachten samen pleinwacht. Voor eventuele vragen kunt u dus te allen tijde terecht bij de betreffende leerkracht. Tussen kwart over 12 en half 1 is de leerkracht nog binnen. Daarna loopt u samen pleinwacht. Het is dus ook de bedoeling dat u optreedt als de situatie hierom vraagt. Uiteindelijk is de betreffende leerkracht de eindverantwoordelijke op het plein. Wanneer zich problemen voordoen is het verstandig dat dit direct uitgezocht wordt door de pleinwacht.

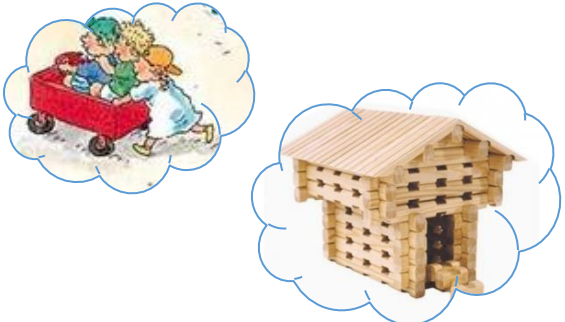
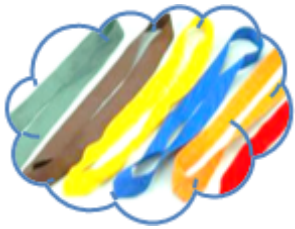
Wat betreft het onderbouwplein (groep 1-3):

De overblijfskrachten en leerkrachten moeten tijdig op het plein aanwezig zijn. Pleinwacht begint om 12.15 uur, de leerkrachten zijn van 12.30 – 13.00 uur op het plein.

Op het blad met plaatjes ziet u de regels zoals ze bekend zijn bij de kinderen. Verder is het goed om het volgende te weten:

- Als de vlag in de zandbak staat mogen de kinderen er niet in spelen; overleg gerust met de leerkracht of de vlag erin mag. Dit gebeurt als het regent of het zand nog nat is.
- Jassen mogen alleen uit na afspraak of als de “pleinwachtjuf /ouder” het zegt. In de winter hebben de kinderen hun jassen buiten dicht. Leerkrachten en ouders letten hierop als ze naar buiten gaan.
- De gele linten hangen buiten aan de beugels of hangen in het halletje bij de achterste buitendeur

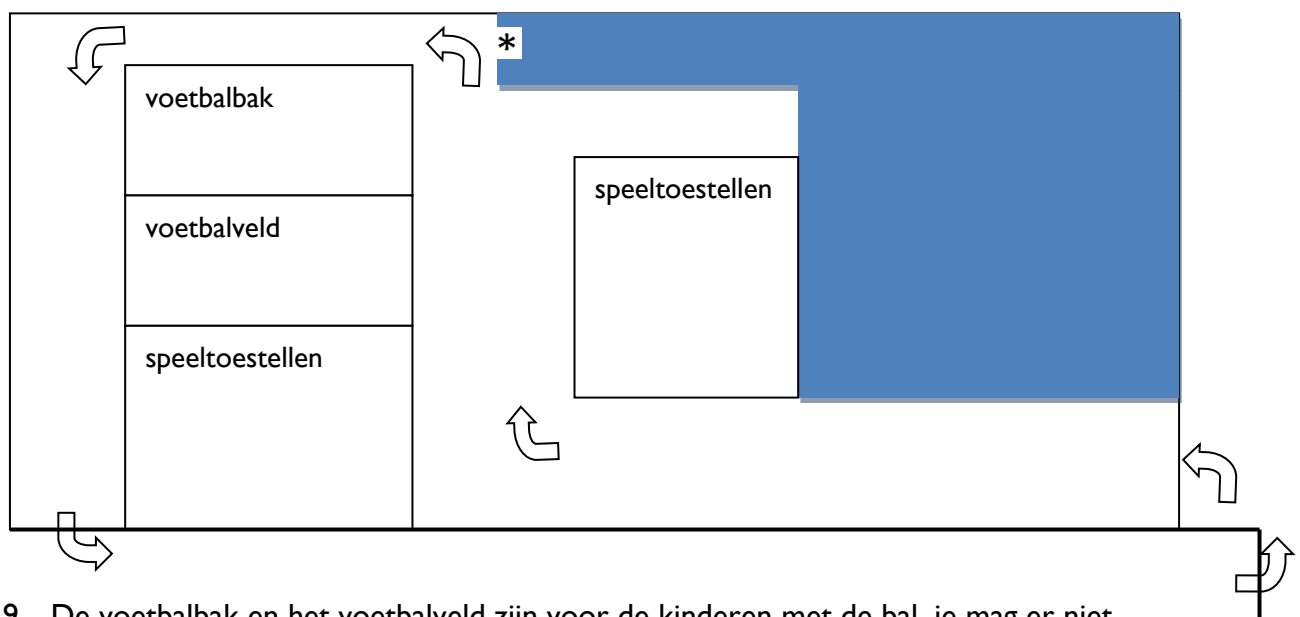
Spelen mag je op het hele plein, in de zandbak en op de speeltoestellen	
	Planken en banden mag je op het plein gebruiken en op de wiebelbrug.
Zandbakspullen gebruik je in de zandbak en bezems zijn om te vegen	

	Groep 3 mag niet met karren en fietsen spelen, groep 3 mag op afgesproken dagen met de houten palen spelen, opruimen gebeurt 's middags.
Speel veilig op, bij en in de speeltoestellen	
	Met elkaar zorgen we voor een schoon en net plein
Zorg dat buiten spelen leuk is voor iedereen	
	Kinderen mogen in de pauze naar de wc, ze nemen dan een geel lintje mee. Als een kind ergens anders voor naar binnen wil komt het kind dat vragen en neemt alsnog een geel lintje mee
Bordjes met: 'hier spelen we rustig' laten zien dat je rustige spelletje speelt. Hier kun je dus geen tikspellen doen of met de karren en fietsen rijden.	

Wat betreft het grote plein (groep 4-8):

Pleinwacht begint om 12.15uur

1. De pleinwacht moet tijdig op het plein aanwezig zijn. Op het bovenbouwplein zijn de leerkrachten om 12.30 uur aanwezig. Op maandag en vrijdag is dhr. de Vree om 12.15 uur op het plein aanwezig.
Pleinwachtouders moeten om 12.15 uur op het plein aanwezig zijn of gelijk met de kinderen na het overblijven naar buiten komen.
2. De pleinwacht neemt aan het begin van de pauze de drie rode linten mee naar buiten. Als iemand toestemming krijgt (om wat voor reden dan ook) naar binnen te gaan krijgt hij/zij een lint mee. Zodoende zijn er geen kinderen meer zonder reden/toestemming binnen. De rode linten die voor de kinderen op het grote plein gebruikt worden hangen in de garderobe bij de administratie.
3. Kinderen die binnen mogen zijn, blijven in de klas of op de plaats die de leerkracht hen aangewezen heeft.
4. Als pauze begint gaan de leerlingen zo spoedig mogelijk naar buiten. De eigen leerkracht draagt er samen met u zorg voor dat zijn/haar leerlingen naar buiten gaan.
5. De leerlingen spelen uitsluitend op de voor hen aangewezen pleingedeelten.
6. Leerlingen mogen op afgesproken dagen met een bal van school op het schoolplein spelen. Hier is een rooster voor gemaakt. Andere ballen zijn niet toegestaan.
7. Niet alle spelletjes zijn toegestaan. Uit veiligheidsoverwegingen voor henzelf en anderen mogen de kinderen niet:
 - paardje rijden op elkaars rug
 - slingeren
 - blikjesvoetbal
 - fietsen op het plein
8. Voor skeeleren, waveboarden enz. zijn afspraken gemaakt. Niet in de voetbalbak, het voetbalveld en bij de speeltoestellen. Zie plattegrond. Buiten het hek mag je alleen op de stoeptegels, niet op de klinkers. Denk aan de 'rijrichting'.

9. De voetbalbak en het voetbalveld zijn voor de kinderen met de bal, je mag er niet doorheen lopen. (Idee: wie meedoet met een tikspel en in een voetbalveld komt is af)
10. De banken horen tegen de blinde muur van de school bij de fietsenhokken (zie * op de plattegrond)
11. De hekken dienen gesloten te zijn en op de hekken mag je niet zitten of klimmen.

12. De leerlingen gaan voorzichtig om met het groen op en om het plein.
13. Met elkaar vechten is strafbaar, stoeien mag alleen op de rubbertegels. Stoeien mag alleen met kinderen uit de eigen groep en als het droog is.
14. Bij het spelen mogen de leerlingen niet aan elkaars kleren trekken. Bij opzettelijk vernielen van elkaars bezittingen moeten de kosten zelf betaald worden.
15. Ruiten die door leerlingen opzettelijk vernield worden, moeten door desbetreffende leerling(en) betaald worden.
16. Alle leerlingen helpen mee het plein zo schoon mogelijk te houden.
17. Om het hele plein in de gaten te kunnen houden, is het van groot belang dat de pleinwachten verspreid over het plein lopen.
18. Aan het eind van de pauze zorgt de leerkracht dat de deuren open zijn en de leerlingen rustig naar binnen kunnen gaan. De pleinwacht **verlaat als laatste het plein** en de leerkracht sluit de deur (let op dat de deur niet op slot gaat!)

Wat te doen bij calamiteit

1. Algemeen:

Bij de meeste ingangen hangt een EHBO kastje.

Mocht het alarmsignaal te horen zijn, dan komt de groepsleerkracht zo snel hij/zij kan naar de eigen groep om u te assisteren.

Aan de achterkant van de vluchtrouteplattegrond zit een klassenlijst. Deze complete kaart neemt u mee naar buiten.

2. BHV en EHBO:

De volgende personen zijn op onze school Bedrijfhulpverlener (BHV-ers):

Meester Bakker, Juf Frens, dhr. Kortleven, juf Mulder en dhr. de Vree

Juf Ebbers heeft een EHBO diploma.

3. Vluchtroute:

In ieder lokaal hangt zichtbaar in de klas een overzicht van de snelste vluchtroute.

4. Incident ontruiming:

Direct na het ontruimingssignaal moet er onmiddellijk, zonder nadere instructie, ontruimd worden.

BLIJF ALTIJD BIJ DE KINDEREN!!!

Volg de aangegeven vluchtroutes.

Laat de jassen van de kinderen op de kapstok en neem geen tassen mee. Dit neemt te veel tijd in beslag. Neem ook de kinderen die buiten het klaslokaal verblijven mee!

Neem de leerlingenlijst (achterop de vluchtplattegrond) mee.

Ga naar het verzamelpunt. Dit is het hek langs het plein. Laat alle klassen in de rij langs het hek staan en ga na of iedereen er is, met behulp van de leerlingenlijst

Blijf rustig en denk aan je verantwoordelijkheid.

Wacht op nadere instructies.

Extra instructies bij alarm tijdens buitenspel:

Verzamel direct alle kinderen

Blijf buiten

Ga direct naar de verzamelplaats. Dit is het hek langs het plein. Laat alle klassen in de rij langs het hek staan en ga na of iedereen er is.

In het geval dat er ontploffingsgevaar is maken de kinderen (groot met klein) een rij om naar een locatie verderop te vertrekken. Dit wordt regelmatig met de kinderen geoefend.

5. Incident brand:

Er is brand in of in de directe omgeving van de klas. Breek het glas van het alarm (zie groene

markering op de vluchtroutekaart in de klas)

BLIJF BIJ DE KINDEREN !!!

Degene die met kinderen werkt is verantwoordelijk voor de veiligheid van de kinderen.

Anderen proberen de brand te blussen met de aanwezige brandblussers.

Sluit deuren en ramen.

Waarschuw anderen op de gang. Als de brand in de klas of de directe omgeving van de klas is

moet er ontruimd worden.

6. Incident ongeval:

Blijf altijd zelf bij het slachtoffer.

Laat het slachtoffer liggen. Ga niet met het slachtoffer slepen of iets dergelijks.

Indien het slachtoffer nog aanspreekbaar is, stel het zoveel mogelijk gerust.

Zorg ervoor dat er geen kinderen om heen gaan staan.

Geef twee leerlingen de opdracht een BHV-er te waarschuwen.

Geef die leerlingen een duidelijke opdracht mee.

Laat deze leerlingen terugkomen om de opdracht te bevestigen.

Neem/laat de andere leerlingen naar buiten gaan onder leiding van een collega, die door een derde leerling geroepen kan worden.

Tot slot

Op onze school.....

Is bij de omgang tussen leerlingen en leerkrachten de Bijbelse gezagsverhouding bepalend volgens Markus 12 : 31: “Gij zult uw naasten liefhebben als uzelf”.

Dit blijkt uit de manier waarop de leerlingen:

1. Tegen en met overblijfkraften spreken:
beleefd
 - De leerlingen wachten tot ze de gelegenheid krijgen om met de overblijfouder te spreken.
 - De leerlingen spreken de overblijfkraft beleefd aan, in woord en houding.
2. Een opdracht van een overblijfkraft uitvoeren:
gehoorzaam
 - De leerlingen voeren een opdracht zonder tegenspraak of negatieve houding uit op de wijze zoals ze is gegeven.
3. Over de overblijfouder spreken met:
respect
 - De leerlingen spreken met elkaar over de overblijfkraft met respect, zowel bij aanwezigheid als afwezigheid van de overblijfkraft.
4. Over elkaar spreken en met elkaar handelen:
vriendelijk en behulpzaam
 - De leerlingen helpen elkaar
 - De leerlingen proberen problemen zelf goed op te lossen, als dit niet lukt, gaan ze naar de overblijfouder.
5. Met de materialen van de school omgaan:
netjes
 - De leerlingen gebruiken alles waarvoor het bedoeld is en gaan daarmee om alsof het hun eigen speelgoed is.

Verder vragen we van u als overblijfouder dat u respectvol omgaat met de informatie die u over kinderen in de groep krijgt of zaken die u op het plein waarneemt. Het is niet de bedoeling dat u tegen derden of tegen de ouders van andere kinderen praat over wat u zag of meemaakte.

Met vragen of opmerkingen kunt u altijd bij de leerkrachten terecht.